

[Alfred Jensen.]

ærede medlem færdes, er man klar over, at de midler, der stilles til rådighed, ikke er tilstrækkelige. Hvad der gælder her, gælder adskillige idrætsklubber, som ikke har den præferencestilling, at de i bestemte situationer kan få tilskud af deres firmaer, men kun har deres fattige medlemmer at henvende sig til.

Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen fremdrog et spørgsmål vedrørende beskæftigelsen. Han sagde, at det forekom ham at være en paradoksal tilstand, at når et stigende antal mennesker ønsker at komme i arbejde, synes det under vort nuværende samfundssystem faktisk at være en ulykke. Jeg drager det frem, fordi det er et problem, som menigmand står overfor. Man synes, det er paradoksalt — og det er det også — at når folk vil arbejde, når folk kan berige samfundet med en produktiv indsats, er det til skade. Det er imidlertid ikke mærkeligt, for det hænger sammen med det samfundssystem, vi lever under, det kapitalistiske. Det må det ærede medlem vide. Vi lever i et classesamfund, hvor det ikke er arbejdernes, ikke folkets interesser, der er afgørende, men kapitalisternes, ja, jeg må måske hellere sige højfinansens, finanskapitalens interesser. Såvidt jeg husker, var det det tidligere medlem af dette ting, professor Birck, der kaldte denne magt for det tredje ting. Det er den, der er afgørende for forholdene i landet og aldeles ikke arbejdernes eller folkets interesser, ej heller arbejdernes indsats for at få en større andel i det produkt, de fremstiller med deres hænder. Det forekommer mig derfor mærkeligt, at det ærede medlem kan henfalde til at tro, at man kan løse problemet bare ved at rationalisere. Han må dog bedre end nogen anden vide, at rationaliseringen hovedsagelig har ført til, at arbejderne præsterer mere, og at de, der lever af andres arbejde, er bedre stillet nu, end de har været det tidligere. Han må også vide, at det er profitten, der er afgørende for de herrer, der udnytter andres arbejdskraft. Det er derfor ikke rimeligt at anvise en sådan udvej.

I mit første indlæg gjorde jeg opmærksom på, at der ikke var meget at hente i retning af øget afsætning i den vestlige del af verden, og på, at det ikke var så lang tid siden, at

praktisk talt alle vesteuropæiske lande søgte at få så meget handel i gang med Østeuropa som muligt, ikke fordi man elsker samfundssystemet i Østeuropa eller de mennesker, der lever der, men fordi man deri så en chance for at få afsat den produktion, som man ikke var i stand til at sælge i Vesteuropa; der danner en art økonomisk enhed. Ingen af de ærede talere har taget dette spørgsmål op, ej heller ministeren, og det beror vel på, at man erkender, at sådan er forholdene; vi er ikke i stand til at øge vor afsætning. Derfor er der kun liden trøst og ikke meget håb at hente i de udtalelser, det ærede medlem hr. Hans Rasmussen fremsatte vedrørende rationalisering. Det er helt andre steder, der skal sættes ind.

Jeg vil gerne drage nogle flere udtalelser frem som bevis for, at der trods alt i den socialdemokratiske gruppe findes forståelse for, at i det kapitalistiske samfund er det ikke folkets interesser, der er i højsædet, men det er de personers interesser, som lever af andres arbejde. Jeg tænker her på, hvad det ærede medlem hr. Th. Mikkelsen omtalte. Han gjorde opmærksom på, at Danmark ikke er ligestillet med de andre vesteuropæiske lande i den økonomiske konkurrence, og at Danmark ikke kan være det, fordi det er et råstoffattigt land. Det ærede medlem omtalte de konkurrencemetoder, som de store lande anvender overfor de små, og at det næsten er umuligt for de små lande at begå sig, når de store sætter ind for at erobre afsætningsmarkeder for deres produktion. Her står de store stater meget stærkt i konkurrencen. Såvidt jeg forstod, så det ærede medlem hr. Th. Mikkelsen ikke nogen løsning på problemet, og heller ingen lyspunkter i det økonomiske samarbejde i Vesteuropa. Tværtimod tror jeg, at han havde bekymringer for fremtiden, idet de forringede afsætningsmuligheder efter hans opfattelse kunne få alvorlige følger for beskæftigelsen i fremtiden.

Disse bekymringer deles ikke alene af eventuelle meningsfæller indenfor det ærede medlems gruppe, men også af andre langt udover den socialdemokratiske gruppe. Der er fremsat ønske om øget handel med Østeuropa fra landbruget, ikke alene fra husmændene, men også fra det store landbrug. Rederne har ønsket at få øget handel med